ΔΙΚΑΙΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

ΜονΠρΘεσ 12162/1993 (ασφ. μέτρα)

Δικαστές: Ελένη Σπίτσα.
Δικηγόροι: Γ. Μιχάλης Π. Γρίβας, Α. Νεδελκόπουλος.

Από τις διατάξεις των άρθρων 682, 688 επ. ΚΠολΔ συνάγεται ότι οι βασικές προϋποθέσεις για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων είναι να υφίστανται επείγουσα περίπτωση η επικείμενος κίνδυνος, για αποτροπή του οποίου να κατατείνει το αιτούμενο ασφαλιστικό μέτρο και να πιθανολογείται η ύπαρξη δικαιώματος για προστασία του οποίου επιδιώκεται το μέτρο αυτό. Αυτό συμβαίνει γιατί με την υπό τη μορφή ασφαλιστικών μέτρων παρεχόμενη δικαστική προστασία επιδιώκεται η εξασφάλιση του δικαιώματος ή η ρύθμιση της κατάστασης μέχρις ότου εκδοθεί οριστική απόφαση στην εκκρεμή ή μέλλουσα να ανοιχτεί διαγνωστική δίκη για τη σχετική διαφορά καθώς και αποφυγή βλαβών, οι οποίες είναι ενδεχόμενο να προκύψουν κατά το χρόνο που απαιτείται να περάσει για τη διεξαγωγή της διαγνωστικής δίκης ή της αναγκαστικής εκτέλεσης, για να εξασφαλιστεί έτσι στο μέλλον ο τελικός σκοπός τους.

Η ύπαρξη ή όχι επείγουσας περίπτωσης ή επικειμένου κινδύνου, για την αποτροπή του οποίου ζητείται να διαταχθεί κάποιο ασφαλιστικό μέτρο, απόκειται σε κάθε περίπτωση στην κρίση του κατά νόμο αρμοδίου να διατάξει το ασφαλιστικό μέτρο δικαστηρίου, κρίση η οποία θα σχηματίζεται με βάση την πιθανολόγηση (ΑΠ 422/70 ΝοΒ 18.1197).

Εξάλλου, από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 1,3,4,13,19,29,63,64 και 65 του ν.2121/1993 περί "πνευματικής ιδιοκτησίας συγγενικών δικαιωμάτων και πολιτιστικών θεμάτων" και των άρθρων 57 και 60 ΑΚ, που ισχύουν παράλληλα, συνάγεται ότι από το γενικό δικαίωμα που έχει ο άνθρωπος στην προσωπικότητά του απορρέει και το ειδικότερο δικαίωμά του στα προϊόντα της διάνοιάς του ή στην πνευματική ιδιοκτησία του. Με βάση το δικαίωμα αυτό μόνο ο δημιουργός αποκτά πρωτογενώς απόλυτο και απεριόριστο δικαίωμα στο πνευματικό του δημιούργημα, το οποίο (δικαίωμα) περιλαμβάνει το δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα της προστασίας του προσωπικού του δεσμού προς αυτό (ηθικό δικαίωμα). Επιτρέπεται όμως χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή η παράθεση σύντομων αποσπασμάτων από έργο άλλου, νομίμως δημοσιευμένου, για την υποστήριξη της γνώμης εκείνου που παραθέτει ή την κριτική της γνώμης του άλλου, εφόσον η παράθεση των αποσπασμάτων αυτών είναι σύμφωνη προς τα χρηστά ήθη και η έκταση των αποσπασμάτων δικαιολογείται απο τον επιδιωκόμενο σκοπό. Η παράθεση των αποσπασμάτων πρέπει να συνοδεύεται από την ένδειξη της πηγής και των ονομάτων του δημιουργού και του εκδότη, εφόσον τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή (άρθρ. 19). Σε περίπτωση προσβολής της πνευματικής ιδιοκτησίας, ο δημιουργός μπορεί να αξιώσει την αναγνώριση του δικαιώματός του, την άρση της προσβολής και την παράλειψή της στο μέλλον, δικαιούμενος και σε αποζημίωση εφόσον εχώρησε υπαίτια προσβολή (άρθρ. 65). Επίσης χωρεί προστασία του δημιουργού με ασφαλιστικά μέτρα, που διατάσσονται από το Μονομελές Πρωτοδικείο, εφόσον πιθανολογείται σχετικός κίνδυνος, και τα οποία συνίσταται στην απαγόρευση της τέλεσης πράξεών του θα αποτελούσαν προσβολή της πνευματικής του ιδιοκτησίας (άρθρο 63 εδ. 3). Η πιο πάνω νομοθετική ρύθμιση, δηλαδή της λήψης ασφαλιστικών μέτρων στα πλαίσια της

προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης, προκειμένου να προστατευθεί απόλυτο δικαίωμα, όπως είναι το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας, δεν θίγει την ΚΠολΔ 692 παρ. 4 (βλ. Μπέη, ΕρμΚΠολ Δ, άρθρο παρ. 5, παρατ. 5/6, σελ. 151 επ. και ιδίως 154), αν και οδηγεί εκ πρώτης όψεως σε ικανοποίηση του ασφαλιστέου δικαιώματος. Και τούτο διότι η διάταξη αυτή δεν απαγορεύει να ληφθούν τέτοιου είδους ασφαλιστικά μέτρα (ΚΠολΔ 731), όταν υπάρχει μια διαρκής έννομη σχέση (Μπέης, ΕρμΚΠολΔ, υπ` άρθρο 692 παρ. 4, σελ. 122-24 και παρ. 5, σελ. 137 και 138, ΜονΠρΑθ 1800/1982 ΕΕργΔ 42.185, ΜονΠρΠειρ 2941/1982 ΝοΒ 31.557, ΜονΠρΑθ 16255/1989 ΕλλΔνη 31.1549). Ειδικότερα, η αξίωση προς παράλειψη μελλοντικών προσβολών του απολύτου δικαιώματος έχει απο τη φύση της τόση διάρκεια, όση είναι η διάρκεια της ισχύος του δικαιώματος από το οποίο απορρέει. Συνεπώς, η αξίωση αυτή είναι μια διαρκής έννομη σχέση, η οποία, όταν υπάρξει ανάγκη, μπορεί να τεθεί προσωρινά σε λειτουργία, χωρίς με αυτό να κινδυνεύει να ματαιωθεί ο σκοπός τη κύριας δίκης.

Υπό την κρίση του Δικαστηρίου τίθεται η προκείμενη αίτηση, κατά το ιστορικό της οποίας ο αιτών είναι ο συγγραφέας του βιβλίου με τον τίτλο "……", το οποίο εξέδωσε στη Θεσσαλονίκη το έτος 1986, και το οποίο επανεκδόθηκε το έτος 1990 απο τον εκδοτικό οίκο "……." και ότι ο πρώτος των καθ` ών, ο οποίος αρθρογραφεί στο ειδικό αθλητικό περιοδικό με τον τίτλο "……", ιδιοκτησίας της δεύτερης των καθ`ών, έχοντας μελετήσει το πιο πάνω βιβλίο του, συμπεριέλαβε χωρίς την άδειά του στα άρθρα του, τα οποία ο τρίτος των καθ` ών ως εκδότης δημοσίευσε σ` αυτό το περιοδικό αυτούσια αποσπάσματα και περικοπές από το βιβλίο του, που παρουσίασε ως προϊόν της διανοίας του. Στη συνέχεια ο αιτών, ισχυριζόμενος ότι η πράξη αυτή των καθ` ών αντιβαίνει στο νόμο περί πνευματικής ιδιοκτησίας και στην ΑΚ 919 και ότι συντρέχει επείγουσα περίπτωση, ζητεί να ληφθούν ασφαλιστικά μέτρα και ειδικότερα α) Να υποχρεωθούν οι καθ` ών να άρουν την προσβολή των δικαιωμάτων του και να παραλείψουν στο μέλλον κάθε αντιγραφή η αναδημοσίευση αποσπασμάτων, ή περικοπών απο το βιβλίο του, με απειλή κατά του πρώτου και τρίτου προσωπικής κράτησης και χρηματικής ποινής για κάθε παραβίαση των διατάξεων της απόφασης που θα εκδοθεί. β) Να διαταχθεί προσωρινά η κατάσχεση των αντιτύπων των τευχών του περιοδικού "……." που αναφέρεται σ` αυτήν (αίτηση) και γ) Να διαταχθεί η δημοσίευση του διατακτικού της εκδοθησόμενης απόφασης στο αμέσως επόμενο, μετά τη δημοσίευσή της, τεύχος του περιοδικού αυτού. Η αίτηση αρμοδίως φέρεται στο Δικαστήριο αυτό κατά την παρούσα διαδικασία των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ (άρθρο 63 παρ. 3 ν. 2121/1993) και είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις προαναφερόμενες διατάξεις των άρθρων 1,2,3,4,13 παρ. 6,19,29,63,64 και 65 του πιο πάνω ν. 2121/1993, 57 και 60 ΑΚ, 686 επ., 94 ΚΠολΔ και πρέπει να ερευνηθεί ως προς την ουσιαστική βασιμότητά της.

Από τις καταθέσεις των μαρτύρων των διαδίκων που περιέχονται στα ταυτάριθμα με την παρούσα απόφαση πρακτικά συνεδριάσεως του Δικαστηρίου αυτού, από τα έγγραφα που προσκομίζονται, από όσα προφορικώς στο ακροατήριο και εγγράφως με τα σημειώματά τους ανέπτυξαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων, πιθανολογήθηκαν τα εξής: Ο αιτών είναι ο συγγραφέας του βιβλίου με τον τίτλο "……", που εκδόθηκε το έτος 1986 και επανεκδόθηκε το έτος 1990, από τον εκδοτικό οίκο "……". Το βιβλίο αυτό βασίζεται στις σύγχρονες τάσεις και παραδοσιακές αρχές της προπόνησης των αθλητών με βάρη. Η δεύτερη των καθ` ών εκδοτική εταιρία εκδίδει το αθλητικό περιοδικό με τον τίτλο "……", που κυκλοφορεί ανά δίμηνο. Στο 22ο και 23ο τεύχος του πιο πάνω περιοδικού, που κυκλοφορούν το μήνα Μάιο και Ιούνιο Ιούλιο 1993 αντίστοιχα, δημοσιεύθηκαν άρθρα του πρώτου των καθ` ών, στα οποία περιλαμβάνονται αποσπάσματα αυτούσια ή με

ελάχιστα αλλαγμένη τη διατύπωση, από το πιο πάνω βιβλίο του αιτούντος, χωρίς την άδεια του τελευταίου. Τούτο συνομολογούν οι καθ` ών. Το γεγονός αυτό πληροφορήθηκε ο αιτών τον Σεπτέμβριο 1993 και ειδοποίησε τους καθ` ών περί τούτου, ζητώντας να δημοσιευθεί σχετική ανακοίνωση αποκατάστασης στο τεύχος που επρόκειτο να δημοσιευθεί (Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου). Λόγω όμως αντικειμενικών δυσκολιών και συγκεκριμένα διότι το πιο πάνω τεύχος του περιοδικού ήταν τυπωμένο, η σχετική ανακοίνωση έγινε στο τεύχος του περιοδικού των μηνών Νοεμβρίου Δεκεμβρίου. Ενόψει των παραπάνω και ειδικότερα της αποκατάστασης του αιτούντος με ανακοίνωση στο τεύχος Νοεμβρίου- Δεκεμβρίου του περιοδικού "……", του ότι τα 22 και 23 τεύχη του πιο πάνω περιοδικού έχουν αποσυρθεί προφανώς της κυκλοφορίας, αφού αφορούν προγενέστερο χρόνο, ως και του γεγονότος ότι δεν πιθανολογήθηκε ότι οι καθ` ών ενήργησαν από δολιότητα, αφού ο πρώτος τούτων τυγχάνει ερασιτέχνης αρθρογράφος και προφανώς δεν γνωρίζει τις περί προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας διατάξεις, οι δε λοιποί δεν γνώριζαν ότι ο πρώτος στα άρθρα του περιέχει αποσπάσματα από το βιβλίο του αιτούντος, χωρίς να αναφέρει σ` αυτό ως βιβλιογραφική πηγή, το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν υφίσταται στην προκείμενη περίπτωση κατεπείγουσα περίπτωση, που να δικαιολογεί τη λήψη των ζητουμένων ασφαλιστικών μέτρων. Συνακόλουθα η αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμη. Η δικαστική δαπάνη πρέπει να συμψηφιστεί μεταξύ των διαδίκων, λόγω εύλογης αμφιβολίας του αιτούντος ως προς την έκβαση της παρούσας δίκης (179 ΚΠολΔ).

Για τους λόγους αυτούς, δικάζει αντιμωλία των διαδίκων. Απορρίπτει την αίτηση και συμψηφίζει μεταξύ των διαδίκων τη δικαστική δαπάνη.